

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОВИЙ АГАРАНІЙ СЕКТОР

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Агрономія

Спеціальність Н1 Агрономія

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2
від “23” вересня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Світовий аграрний сектор
Викладач	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактний телефон	(0342)59-61-72
E-mail викладача	yaroslava.hryhoriv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	1/1
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очно або дистанційно – через е-мейл та месенджер – щоденно у робочі години

2. Опис дисципліни

Дисципліна є фундаментальною для підготовки фахівців, здатних ефективно інтегрувати український агросектор у світову економічну систему та приймати стратегічні управлінські рішення в умовах мінливого глобального ринку.

Мета та цілі курсу

Мета дисципліни: формування системних знань про сучасну архітектуру глобального агропродовольчого ринку, вивчення закономірностей розвитку аграрного сектора в різних регіонах світу, аналіз міжнародних торговельних відносин та стратегій забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобалізації.

Основними завданнями вивчення дисципліни “світовий аграрний сектор” є:
- сукупність національних аграрних систем, міжнародні організації (ФАО, СОТ), глобальні ланцюги доданої вартості та ринки основних видів сільськогосподарської продукції.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК - Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

СК6 - здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

Програмні результати навчання

ПРН7 - розробляти та реалізовувати проекти екологічно-безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

3. Структура курсу

4. Організація навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість
Лекції	16

Практичні заняття	14		
Самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативна/вибіркова
1	Н1 Агрономія	1	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб
Вступ. Глобалізація аграрного сектора: роль АПК у світовій економіці, тенденції концентрації капіталу та транснаціоналізація агробізнесу.	2		6
Регіональна структура світового сільського господарства: особливості аграрних моделей країн ЄС, Північної та Латинської Америки, Азії та Африки.	2	2	4
Міжнародна торгівля агропродукцією: регулювання в межах СОТ, митно-тарифні бар'єри, квоти та санітарні норми. Вплив логістичних криз на ціноутворення.	2	2	10
Світові ринки основних товарних груп: ринок зернових, олійних культур, цукру, м'яса та молочної продукції. Аналіз конкурентоспроможності ключових гравців.	2	4	10
Глобальна продовольча безпека: проблема голоду, зміна раціонів споживання та сталий розвиток (Sustainable Development Goals).	2	2	10
Аграрна політика та протекціонізм: досвід підтримки фермерів у розвинених країнах та країнах, що розвиваються.	4	2	10
Інновації та цифровізація (AgTech 2026): вплив штучного інтелекту, точного землеробства та біотехнологій на світову врожайність.	2	2	10
ЗАГ.:	16	14	60

5. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів ЗО отримує під час проведення практичних занять; 50 балів здобувач освіти отримує за складання заліку.
Вимоги до письмових робіт	Підсумкові письмові роботи виконуються у формі контрольної роботи. Контрольні роботи складаються з 5 завдань кожне з завдань оцінюється максимально 10 балами.
Практичні заняття	При оцінюванні практичних занять враховується: рівень

	теоретичної підготовки та виконання завдань для СРС, розуміння мети та завдання роботи, самостійність та акуратність виконання і оформлення роботи, якість отриманих результатів, заповнення таблиць, виконання малюнків тощо, логічність та грамотність зроблених висновків.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав ЗО. Здобувач освіти допускається до заліку за умови виконання усіх запланованих видів робіт та отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Форма контролю -залік.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Політика дисципліни передбачає дотримання правил поведінки ЗО і викладачів, передбачених Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Відвідування занять	ЗО зобов'язані відвідувати усі заняття (лекції та практичні), незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення до складання семестрового контролю. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються. У будь-якому випадку. ЗО зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх передбачених видів робіт.
8.Рекомендована література	
<p>1. Кваша С. М., Діброва А. Д., Нів'євський О. В., Мартишев П. А. Аграрна політика: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ: НУБіП України, 2022. 316 с.</p> <p>2. Світовий ринок товарів та послуг. Підручник / Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Бохан А.В., Кудирко Л.П. та ін. /за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2015. – 708 С. війни</p> <p>3. Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи: монографія //за ред. проф. Т. О. Зінчук. К: «Центр учбової літератури», 2019. 494 с</p> <p>4. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час в Україні. Економіка та суспільство. 2022. № 41. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27.</p> <p>5. Вдовенко Л. Інструменти державної фінансової підтримки аграрного сектора в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 44. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-82</p> <p>6. Діброва А. Д., Крилов Я. О., Діброва Л. В., Діброва М. А. Регулювання ринку зерна України в умовах глобальних викликів: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2020. 160 с</p> <p>7. Діброва А., Діброва Л., Чміль А., Діброва М., Гузь М. Моделювання впливу</p>	

- вартості мінеральних добрив на результативність виробництва й експорту кукурудзи з України. *Agricultural and Resource Economics*. 2022. Vol. 8. No.3. Pp. 123–152. <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.07>.
8. Долаючи обмеження: засади адаптивних рішень та систем: [монографія] / [А.Д. Діброва та ін.]; за ред. А. Д. Діброви, В. Є. Андрієвського; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Ін-т розвитку адаптивних систем Київ, 2020. 896 с.
 9. Жураковська Л. А. Ключові політики та заходи для підтримки аграрного сектора України в умовах воєнного стану. К.: НІСД, 2023. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-11/az_agrarnyi-sector30112023.pdf
 10. Коритний О. (2021). Особливості аграрної політики ЄС: можливості для України. *Науковий вісник Полісся*, (2(21), 52–56. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-20202\(21\)-52-56](https://doi.org/10.25140/2410-9576-20202(21)-52-56)
 11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua>.
 12. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. <http://www.kmu.gov.ua/control>.
 13. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. <https://minagro.gov.ua>.
 14. Офіційний сайт Міністерства економіки України. <https://www.me.gov.ua>.
 15. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США. <http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome>.
 16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. <https://www.mof.gov.ua/uk>.
 17. Офіційний сайт Німецько-українського агрополітичного діалогу. <https://www.apdukraine.de>.
 18. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. www.oecd.org.
 19. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. <http://wto.org>.
 20. Офіційний сайт Сільськогосподарської та продовольчої організації ООН. http://www.fao.org/index_en.htm.
 21. Оцінка факторів, що мають вплив на формування цін на сільськогосподарську продукцію / А. О. Заїнчковський та ін. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 4. С. 79–86. URL: [HTTPS://DOI.ORG/10.32782/2786-765X/2024-4-11](https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-4-11)

Викладач _____ Діана ШЕЛЕНКО